

Dato: 2. juli 2024

Sagsnr.: 24/10741

Holsted St. Vandværk A.m.b.a.

Tulipanvej 9

6670 Holsted

Att.: Fmd. Finn V. Winther

Kontaktperson:

Peter Erfurt

Dir. tlf.: 79966273

E-mail: peter@vejen.dk

Holsted St. Vandværk. Endelig tilladelse (fornyelse) til indvinding af indtil 200.000 m³ grundvand årligt til drikkevandsproduktion.

Tilladelse og vilkår

Tilladelsen gælder i 30 år regnet fra og med den 20. august 2024 og meddeles i medfør af vandforsyningslovens §§ 20 og 21.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Der må indvindes i alt indtil 200.000 m³ grundvand årligt fra borerne DGU nr. 132. 1411 og 132.329 samt DGU nr. 132.330. Sidstnævnte boring planlægges på grund af dårlig fysisk tilstand sløjfet og erstattet med en ny dyb boring til et velbeskyttet grundvandsmagasin i 4. kvartal 2024. Når den er etableret, indgår den ny boring i vandværkets indvindings-tilladelse i stedet for DGU 132.330.
2. Boringerne skal opfylde kravene til indretning af borer i henhold til bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af borer og brønde på land (nr. 1260 af 28-10-2013). Boringerne skal sikres mod grundvandsforurening som beskrevet i bekendtgørelsen.
3. Tørbrønde skal være tætte mod vandindtrængning. Overkant skal føres mindst 30 cm over jordoverfladen, og tørbrøndene skal være dækket med et fast dæksel.
4. Der udlægges et beskyttelsesareal omkring indvindingsboringerne med en radius på 10 m. Indenfor beskyttelsesarealerne må der ikke gødes, og der må ikke bruges eller anbringes sprøjtemidler. Andre stoffer, der eventuelt kan forurene grundvandet, skal ligeledes holdes uden for beskyttelsesarealerne.
5. Anlægget skal være forsynet med en måler til registrering af oppumpet vandmængde.
6. Den indvundne vandmængde i hvert kalenderår skal indberettes til Vejen Kommune.

Supplerende bemærkninger

Denne tilladelse erstatter tidligere vandindvindingstilladelse meddelt af Ribe Amt i 1994 med ændring i 1999.

Ifølge vandforsyningslovens § 34 kan tilladelsen tilbagekaldes uden erstatning, hvis vilkårene ikke overholdes.

Ejeren af indvindingsanlægget er erstatningspligtig for de skader, som volder i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden under anlæggets udførelse og drift, jf. vandforsyningslovens § 23.

Ansøgning

Holsted St. Vandværks vandindvindingsstilladelse udløber den 19. august 2024. Vandværket har den 21. juni 2021 søgt om fornyelse af sin indvindingsstilladelse. Der ønskes en lidt højere indvindingsstilladelse end den nuværende på 190.000 m³ årligt, da vandværket grundet en ny storkunde skal kunne levere mere vand fremover. En ny indvindingsstilladelse på 200.000 m³ årligt vurderes realistisk af vandværket og af Vejen Kommune.

Nuværende vandindvinding

Holsted Stationsby er beliggende i den vestlige del af Vejen Kommune på Holsted Bakkeø. Den øvre del af områdets geologiske opbygning udgøres hovedsageligt af vekslende aflejringer af moræneler og smeltevandssand samt sen- og postglaciale ferskvandsaflejringer langs vandløbene og enkelte mindre moseområder.

Vandværkets borerer indvinder grundvand fra smeltevandssand i en kvartær begravet dal.

Det øvre dæklag af reduceret moræneler omkring indvindingsboringerne er ca. 20 meter tykt. Et dybere liggende dæklag består af moræneler og smeltevandsler af betydelig tykkelse. Mellem og under de to dæklag findes de to grundvandsmagasiner som vandværket indvinder fra, tolket til at være smeltevandssand af henholdsvis øvre og nedre Saale alder (næstsidste istid).

Det nederste kvartære lag i den begravede dal tolkes til at være marint ler fra Holstein mellemistiden. Det er op mod 50 meter tykt og udgør sammen med det underliggende miocæne Arnum-ler et tykt dæklag over Bastrup-formationens kvartssand. Bastrup-sandet er et velbeskyttet miocænt grundvandsmagasin hvis overflade ligger omkring 120-140 meter under terræn i Holsted-området.

Værkets tre borerer (DGU nr. 132. 1411, 132.329 og DGU nr. 132.330) ligger i byzone omkring selve vandværket, der ligger i udkanten af et boligkvarter i den nordlige del af Holsted stationsby. To borerer ligger på selve vandværksgrunden, og en boring ligger i en bevoksning ca. 100 m fra vandværket. Sidstnævnte boring planlægges sløjfet pga. dårlig fysisk tilstand og erstattes med en ny indvindingsboring.

Holsted Station Vandværks nuværende indvindingsopland er beliggende indenfor område med særlige Drikkevandsinteresser (OSD). De yderste, boringsfjerne ca. 40 % af oplandet er nitratfølsomt indsatsområde, som er udpeget for det øvre kvartære indvindingsmagasin, men ikke for det dybere kvartære magasin eller det underliggende miocæne Bastrup-sand. Borerer og BNBO ligger ikke i nitratfølsomt indsatsområde.

Fremtidig vandindvinding

Den fremtidige indvinding er planlagt til at ske fra to af de nuværende indvindingsboringer (DGU nr. 132. 1411 og 132.329) på vandværksgrunden og en ny, dyb boring på kildepladsen. Af hensyn til forsynings sikkerheden og den løbende, planlagte modernisering af vandværk og borerer ønsker Holsted St. Vandværk at filtersætte den ny boring i et dybtliggende, velbeskyttet grundvandsmagasin af miocænt kvartssand (Bastrup formationen), som de tilgængelige data peger på findes i området.

Tekniske anlæg

Holsted St. Vandværk råder over følgende anlæg:

Iltning: Iltningstrappe

Filter: Forfilter, åbent, 3 stk. kapacitet 90 m³/t

Filterskylning med luft og vand. Skyllevand ledes til et bundfældningsbassin på 500 m³ og herfra til kloak.

Rentvandstank: 2 stk. rentvandsbeholdere, volumen i alt 480 m³. De to beholdere kan isoleres fra hinanden i tilfælde af forurening.

Udpumpning: 3 stk. Grundfos CR32 frekvensstyrede rentvandspumper. Der findes en pumpestation på Lundtoftevej som forsyner forbrugere sydpå i forsyningsområdet. Der er to rentvandspumper her; Grundfos CR15 og CR16, samt en rentvandstank på 100 m³. Ca. 25 % af vandværkets udpumpning pumpes herfra.

Vandkvalitet

Råvandet fra Holsted St. Vandværks nuværende borer er karakteriseret ved en lettere reduceret vandkemi, hvor alle indvindingsboringer giver vand af Vandtype C, med let stigende sulfatindhold omkring 36 mg/l.

Der er ikke påvist nitrat, eller andre miljøfremmede stoffer i 2 af indvindingsboringerne. I boring DGU 132.329 blev der i 2022 konstateret et indhold af pesticid-nedbrydningsproduktet DMS 5 gange under grænseværdien i råvandet, men ikke nitrat eller andre miljøfremmede stoffer.

Drikkevandsanalyser for en lang række miljøfremmede stoffer i september 2023 viste ikke fund af DMS eller andre stoffer som f.eks. PFAS-forbindelser.

Grundvandet fra den planlagte ny boring til Bastrup-sandet forventes erfaringsmæssigt at være gammelt vand, stærkt reduceret og frit for miljøfremmede stoffer.

Boringernes beliggenhed

Vandværkets borer ligger i grundvandsopland 16100601, vandsystem Sneum Å.

Afstand til nærmeste målsatte vandløb (Holsted-Tirslund bæk) er ca. 215 m.

Påvirkning af øverste grundvandsspejl og vandressource

Den nuværende indvindingstilladelse øges fra 190.000 m³ årligt til 200.000 m³ årligt. Ved indvinding fra de nuværende tre borer på kildepladsen, filtersat i spændte grundvandsmagasiner, vil dette beregningsmæssigt ikke medføre en betydende øget påvirkning af det overliggende frie grundvandsmagasin og derfor heller ikke af vandføringen i Holsted-Tirslund Bæk.

Når boring 132.330 sløjfes og erstattes af en dyb boring med indvinding fra Bastrup-formationen vil mindst en tredjedel (ca. 67.000 m³/år) af vandindvindingen foregå herfra. I 200 meters afstand fra boringen vil der beregningsmæssigt kun ske en ubetydelig sænkning i indvindingsmagasinets grundvandsspejl under et overdækkende lerlag på min. 50 m tykkelse. Magasinets spændte forhold opretholdes og indvindingen vil ikke medføre en påvirkning af vandføringen i Holsted-Tirslund Bæk.

Ibrugtagning af en ny boring med indvinding fra Bastrup-formationen indebærer en mindre vandindvinding (ca. 133.000 m³/år) end hidtil fra vandværkets tilbageværende borer i de kvartære grundvandsmagasiner, og påvirkningen af den samlede vandressource i kvartæret vil derfor mindskes. Vejen Kommune vurderer, at der ikke vil ske en uacceptabel påvirkning af vandstanden det overliggende frie grundvandsmagasin og derfor heller ikke af vandføringen i Holsted-Tirslund Bæk.

Ressourcen til den planlagte ny boring er tilstrækkelig. Jævnfør Vandområdeplanen 2021-2027 har den dybe grundvandsforekomst dkmj_1054_ps (DK-modellag ps2, Bastrup Sand) en god kvantitativ og kemisk tilstand. Udnyttelsesgraden er 13 % og der er ikke kvantitativ påvirkning af overfladevand.

Miljømål

For det aktuelle opland er Sneum Å, i Vandområdeplan 2021-2027 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn hovedsageligt målsat med God økologisk tilstand og God kemisk tilstand.

For den aktuelle vandløbstrækning er der en samlet god økologisk tilstand og den samlede kemiske tilstand er ukendt.

Da denne tilladelse ikke indebærer en øget påvirkning af vandressourcen i det øvre, kvartære grundvandsmagasin, har kommunen vurderet, at indvindingen ikke vil forringe de eksisterende vandmiljøforhold.

§ 3-områder, habitatområder, bilag IV-arter

Der er ingen områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, som vil påvirkes væsentlig af denne tilladelses indvinding. Nærmeste område omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 er to mindre søer og en eng ca. 150-220 m nordnordøst for vandværkets boreriger.

Da vandindvindingen beregningsmæssigt ikke indebærer en betydende påvirkning de overfladenære grundvandsforhold, er det kommunens vurdering, at denne tilladelse ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af søerne og engen.

Nærmeste habitatområde ligger mere end 1200 m nordvest for vandværksboringerne og vil ikke kunne påvirkes af vandværkets indvinding

Lokaliteten er ikke omfattet af fredninger.

Andre vandindvindinger

Der er ingen nærliggende indvindingsboringer, der vurderes at ville påvirkes væsentligt af denne tilladelses indvinding.

Nærmeste vandindvinding er en markvandingsboring (DGU nr. 132.356) ca. 800 m nordøst for vandværkets boreriger. Den har dæklag på 14 m smeltevandsler over filteret og magasinet er spændt. Markvandingsboringen har en gyldig tilladelse til indvinding af indtil 34.000 m³ grundvand årligt. Nærmeste private drikkevandsboring (DGU nr. 132.1834) ligger mere end 1500 m fra vandværkets boreriger. Den indvinder fra et antageligvis spændt sandmagasin 17-20 m.u.t.

Forureningskilder

Der er ingen ejendomme som er kortlagt i medfør af jordforureningsloven indenfor de boringsnære beskyttelsesområder til Holsted St. Vandværks boreriger.

Samlet vurdering

Efter Vejen Kommunes vurdering er det under henvisning til ovenstående oplysninger muligt at foretage indvinding af den ønskede vandmængde uden væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet, ligesom den ønskede grundvandsressource til den planlagte ny boring vurderes at være til stede i Bastrup Sand formationen.

Tilladelsen er ikke i konflikt med gældende vandforsyningsplan (Vejen Kommune, Vandforsyningsplan 2011 – 2030) eller indsatsplanen for grundvandet i Vejen Kommune (Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Vejen Kommune, 2020).

Afgørelse i forhold til VVM-reglerne

Vandindvindingsboringer og grundvandsindvinding er omfattet af bilag 2 pkt. 2d og bilag 2 pkt. 10 m i Miljøvurderingsloven (LBK nr. 4 af 03/01/2023). Anlæg som fremgår af lovens bilag 2 er kun omfattet af VVM-pligten, hvis det konkret skønnes at kunne påvirke miljøet væsentligt.

Som led i sagsbehandlingen er der foretaget en vurdering af anlæggets og vandindvindings karakteristika, placering og potentielle miljøpåvirkning jf. miljøvurderingslovens § 21 (Bek. Nr. 1225 af 25.10.2018).

Efter Vejen Kommunes vurdering er det under henvisning til ovenstående oplysninger muligt at foretage indvinding af den ønskede vandmængde uden væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet. De vurderinger, der i særlig grad er relevante for den konkrete anmeldelse, fremgår af ovenanførte afsnit.

På den baggrund har Vejen Kommune besluttet, at anlægget og vandindvindingen ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og har med hjemmel i miljøvurderingslovens § 21 besluttet, at anlægget og vandindvindingen ikke er VVM-pligtigt.

Klagebestemmelser

Afgørelsen efter vandforsyningsloven og afgørelse af, at projektet ikke er VVM-pligtigt kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen er **30. juli 2024**.

Du skal i begge tilfælde klage via Klageportalen, (<https://naevneneshus.dk/>). Inde i Klageportalen bliver du guidet gennem en række trin, hvor du udfylder forskellige oplysninger der hænger sammen med klagen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Vejen Kommune i Klageportalen.

Det koster et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende at få behandlet en klage hos Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis klagen bliver afvist fordi klagefristen er overskredet, klager ikke er klageberettiget eller Miljø- og Fødevarerklagenævnet ikke har kompetence til at behandle klagen. Gebyret tilbagebetales også, hvis klager får helt eller delvist medhold i klagen.

Hvis du vil indbringe sagen for domstolene, skal det ske inden 6 måneder efter modtagelsen af afgørelsen.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres på Vejen Kommunes hjemmeside <http://www.vejen.dk> tirsdag den 2. juli 2024.

Genpart af denne afgørelse er sendt til:

Miljøstyrelsen, Tolderlundvej 5, 5000 Odense C, mst@mst.dk

Danmarks Naturfredningsforening's lokalafdeling i Vejen, dnvejen-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, vadehavet@sportsfiskerforbundet.dk

Venlig hilsen

Peter Erfurt

Geolog, miljøsagsbehandler